DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p., czwartek 30 listopada 1944 r. Nr. 252.

Po rezygnacji min. Kwapińskiego.

MISJA TWORZENIA RZADU POWIERZONA TOMASZOWI ARCISZEWSKIEMU.

Londyn, 29 XI. Kancelarja Cywilna Prezydenta R.P. komunikuje: W dniu 28 listopada Pan Prezydent R.P. przyjął ministra Jana Kwapińskiego, który oświadczył, że zrzeka się powierzonego mu mandatu utworzenia rządu. W tym samym dniu Pan Prezydent przyjął przedstawicieli stronnictw politycznych w osobach Stanisława Mikołajczyka, Tomasza Arciszewskiego, dr. Tadeusza Bieleckiego i Karola Popiela z którymi omawiał wytworzoną sytuację polityczną, poczym powierzył mandat stworzenia rządu Tomaszowi Arciszewskiemu.

W kwestii polskiej -

OPINJA ANGIELSKA JEST PODZIELONA.

Sztokholm, 29.XI. Londyński korespondent szwedzkiej gazety "Svenska Dagbladet" donosi, że w brytyjskich kołach politycznych oraz w łonie rządu angielskiego panują sprzeczne poglądy w ocenie polskiego kryzysu gabinetowego. W tych środowiskach są ludzie, którzy wysuwają tezę, że jakikolwiek będzie przyszły rząd polski winien on otrzymać większe niż dotychczas poparcie rządu brytyjskiego. Zmiana rządu nie jest samo przez się sprawą ważną z punktu widzenia brytyjskiej polityki. Istnieje bowiem Rada Narodowa, która reprezentuje parlament polski i każdy rząd, który będzie miał zaufanie tej Rady jest legalnym rządem polskim. Natomiast w innych kołach brytyjskich, a korespondent szwedzki daje do zrozumienia, że należy do nich także i Churchill, panuje przekonanie, że konieczne jest jak najszybsze doprowadzenie do "kompromisu polsko-sowieckiego". Koła te uważają, że taki "kompromis" może przeprowadzic tylko były premier Mikołajczyk i wyrażają życzenie, aby misja utworzenia nowego rządu powierzona została b. premierowi. Wówczas p.Mikołajczyk mógłby stworzyć rząd, w skład którego wchodziliby tylko zwolennicy jego koncepcji.

CHURCHILL KOŃCZY 70 LAT.

Londyn, 29.XI. W dniu 30 listopada Premier Churchill kończy 70 lat. Już dziś zaczęły napływać do Londynu depesze gratulacyjne z całego świata. Dzień urodzin, podobnie jak wszystkie poprzednie takie dnie od czasu wybuchu wojny spędzi Premier przy pracy.

ORĘDZIE KRÓLA JERZEGO VI I MOWA CHURCHILLA.

Londyn, 29.XI. Z okazji otwarcia nowej sesji parlamentu brytyjskiego król Jerzy VI wygłosił mowę tronową, w której dał przegląd wydarzeń na frontach wojny oraz oświadczył, że ostatnie zwycięstwa pozwalają Zjednoczonym Narodom patrzyć z ufnością w przyszłość i żywić nadzieję, że nastąpi pokój, którego naruszyć nie będzie można. Następnie król zapowiedział zaprowadzenie w Anglii daleko posuniętych reform społecznych. W debacie nad mową tronową zabrał głos premier Churchill, który przestrzegł przed zbytnim optymizmem i wiarą w szybki koniec wojny. Powiedział on m.in.: "Niesposób przewidzieć kiedy nastąpi załamanie się Niemiec. Może to stać się niedługo, lecz równie możliwe jest przeciągnięcie się wojny. Przed kilkoma miesiącami wyraziłem przypuszczenie, że wojna skończyć się może późną wiosną lub wczesnym latem. Gdybym obecnie miał zrewidować me przewidywania to bym powiedział raczej -- latem. Nie można również przewidzieć jak długo trwać będzie okres przejściowy : od klęski Niemiec do załamania się Japonii. Obecnie całą energię poświęcić należy sprawie zwycięstwa i nie pielęgnować myśli o nowej fazie dziejów, jaka nastąpi po wojnie."

BONOMI TWORZY NOWY RZĄD WŁOSKI.

Rzym, 29.XI. Ks.Umberto powierzył misję stworzenia nowego rządu dotychczasowemu premierowi Bonomi. Misja jego komplikuje się ze względu na stanowisko partii socjalistycznej i partii akcji. Oba te stronnictwa żądają kategorycznie, aby teka ministra spraw zagranicznych powierzona została hr.Sforzy.

CIĘŻKIE WALKI OD STRASBURGA DO NIJMEGEN.

Paryż,29.XI. Wojska I armii francuskiej zupełnie otoczyły siły niemieckie na południe od Wogezów.Bardziej na północ inne oddziały francuskie przedarły się przez przełęczy w środkowych Wogezach, na wschód od St.Die i zbliżyły się na odległość 12 km. od miasta Selestat (30 km. na płd.-zach. od Strasburga). Wojska VII armii zbliżają się do położonego o 30 km. na płn.-wsch. od Strasburga miasta Haguenau, ważnego węzła komunikacyjnego w północnej Alzacji. Inne oddziały VII armii poczyniły dalsze postępy na terenie Zagłębia Saary i dotarły do miasta Sarreguemines (na płd. od Saarbrücken). I i IX armie amerykańskie nadal gwałtownie nacierają na linie niemieckie wzdłuż rzeki Rur. Zdobyty został ważny ośrodek drogowy na głównej autostradzie do Kolonii, Artyleria II armii brytyjskiej otworzyła dzisiaj huraganowy ogień na pozycje niemieckie w Venlo. Wieczorem podano do wiadomości, że w rejonie Nijmegen w Holandii rozpoczęło się natarcie I armii kanadyjskiej, która przerzucona została na ten odcinek z zachodniej Holandii.

DE GAULLE W BAKU.

Baku,29.XI. Gen.De Gaulle wraz z towarzyszącymi mu osobami przybył dziś do Baku. Ze względu na złe warunki atmosferyczne nie mógł on kontynuować podróży swej samolotem i pojedzie do Moskwy koleją. Przybędzie on tam dopiero w sobotę. W czasie swego pobytu w Związku Sowieckim de Gaulle odwiedzi również Stalingrad.

Paryż,29.XI. W obecności gen.Koeniga odbyło się dziś w Paryżu otwarcie domu, noszącego nazwę "Francja - Z.S.R.R.", w którym mieścić się będzie francuskie towarzystwo przyjaciół Sowietów.

PESYMIZM DITTMARA.

Berlin,29.XI. Naczelny niemiecki komentator wojskowy oświadczył dziś w przemówieniu wojskowym, że naczelne dowództwo niemieckie ma obecnie dwie największe trudności: zbyt mało rezerw na zachodzie, zbyt mało rezerw na wschodzie. Oświadczył on, że wszystkie odwody niemieckie zostały rzucone w bitwę toczącą się pod Akwizgranem Ten bowiem odcinek jest decydujący dla całego frontu zachodniego. Mówiąc o sytuacji na froncie wschodnim Dittmar przyznał, że sztab niemiecki został zaskoczony faktem, że wielka rosyjska ofensywa zimowa jeszcze się nie rozpoczęła i dodał : "Najtrudniejszą rzeczą jest przewidzieć gdzie nastąpi uderzenie sowieckie".

MARSZ. ALEXANDER O STWORZENIU FRONTU WŁOSKIEGO.

Rzym,29.XI. Marsz. Alexander oświadczył w wywiadzie prasowym, że żołnierze alianccy, walczący na froncie włoskim tak samo wygrywają wojnę jak ich koledzy, którzy biją się na froncie zachodnim. Wojna wprawdzie nie zadecyduje się we Włoszech, ale sytuacja na tym froncie ma bezpośredni wpływ na ogólną strategię Sojuszników. Niemcy zgromadzili ponad 20 dywizji dla obrony doliny rzeki Po. Dywizji tych nie mogą użyć na innym froncie. Chcą oni za wszelką cenę bronić północnych Włoch, aby jak najdalej trzymać nieprzyjaciela od południowej granicy Rzeszy. Niemcy bowiem są zawsze gotowi walczyć na cudzej ziemi.

NIEJASNA SYTUACJA W GRECJI.

Ateny,29.XI. Dopiero dziś doszło do wiadomości publicznej, że dekret rządu greckiego o rozwiązaniu i rozbrojeniu wszystkich partii partyzanckich nie był podpisany przez wszystkich ministrów. Członkowie lewicowego ugrupowania E.A.M. zażądali, aby jednocześnie z rozbrojeniem partyzantów rozwiązana też została regularna armia i aby rozpoczęło się tworzenie nowej armii narodowej. Lewica twierdzi, że w armii regularnej, tworzonej w Egipcie przeważają elementy monarchistyczne. Ponadto wysunięte zostało żądanie, aby plebiscyt, który ma zadecydować o ustroju Grecji przeprowadzony został na początku przyszłego roku, a nie jak to proponował premier Papandreou dopiero za 6 miesięcy.

Ateny,29.XI. Oficjalnie zaprzeczono wiadomościom o rozruchach w Salonikach i o użyciu angielskiej żandarmerii w celu ich stłumienia

SYTUACJA W BELGII WYJAŚNIA SIĘ

Bruksela,29.XI. Jest już jasne że rząd belgijski opanował sytuację w kraju.Pracownicy pocztowi powrócili dziś do pracy. Są oznaki, że tak samo postąpią pracownicy transportowi. Nastąpić ma rekonstrukcja rządu, do którego wejdzie więcej niż dotychczas przedstawicieli ruchu oporu. Partia socjalistyczna powzięła uchwałę, że obowiązkiem ministrów socjalistycznych jest pozostanie w rządzie.

ROSJANIE PRZEKROCZYLI DUNAJ W PŁD. WĘGRZECH.

Moskwa,29.XI. Wojska marsz.Tołbukina przekroczyły Dunaj na płd. od Budapesztu i posunęły się naprzód o 40 km. na froncie szerokości 150 km. Rosjanie zdobyli ponad 300 miejscowości w tem miasto Pecs (Pięciokościoły), ważny centr komunikacyjny, położony o 160 km. na płd.-zach. od Budapesztu. Również trwa natarcie rosyjskie na płn.-wsch. od stolicy Węgier

WYROKI ŚMIERCI W JUGOSŁAWII.

Belgrad,29.XI. 105 osób oskarżonych o współpracę z Niemcami zostało dziś skazanych na śmierć. Wśród nich jest 3 b. ministrów i 1 generał.Wyrok natychmiast wykonano.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Rzym,29.XI. Socjaliści i partia akcji stanowczo odmówili udziału w rządzie Bonomi'ego.

Londyn,29.XI. Oświadczają tu, że hr.Sforza nie wykonał zobowiązań, jakie powziął w stosunku do mocarstw Sojuszniczych przed swym powrotem do Włoch w roku ubiegłym.